

คำว่า “วินัย” มี ๒ ความหมาย คือ

- (๑) ระเบียบ กฎเกณฑ์แบบแผนความประพฤติที่กำหนดให้ข้าราชการต้อง ยึดถือปฏิบัติ
- (๒) ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่า สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบ ของวินัยได้

วินัย มี ๒ ประเภท คือ

- (1) วินัยอย่างไม่ร้ายแรง
- (2) วินัยอย่างร้ายแรง

ฐานความผิดทางวินัย มี ๑๘ ฐาน คือ

๑. ฐานไม่สนับสนุนประชาธิปไตย
๒. ฐานไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่
๓. ฐานไม่ปฏิบัติราชการให้เกิดผลดี
๔. ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
๕. ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ฯลฯ
๖. ฐานไม่สนใจทราบเหตุเคลื่อนไหวอันตราย
๗. ฐานเปิดเผยความลับของทางราชการ
๘. ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการชอบ
๙. ฐานทำการข้ามชั้นผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๑๐. ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
๑๑. ฐานไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมราชการ
๑๒. ฐานขาดราชการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่
๑๓. ฐานไม่สุภาพเรียบร้อยหรือกลั่นแกล้งกัน
๑๔. ฐานดูหมิ่น กดขี่ ข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อ
๑๕. ฐานกระทำการให้เสื่อมเกียรติข้าราชการ
๑๖. ฐานเป็นผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
๑๗. ฐานวางตนไม่เป็นกลางทางการเมือง
๑๘. ฐานประพฤติชั่ว(ถ้าเอาผิดฐานอื่นไม่ได้ให้ใช้ฐานนี้)

ฐานความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มี ๙ ข้อ ดังนี้

- (๑) ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ข้อ ๓ ว.๓)
- (๒) ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๕ ว.๒)
- (๓) ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ฯ(ข้อ ๖ ว.๒)
- (๔) ฐานเปิดเผยความลับของราชการ (ข้อ ๘ ว.๒)
- (๕) ฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการชอบ(ข้อ ๙ ว.๒)
- (๖) ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา (ข้อ ๑๑ ว.๒)
- (๗) ฐานขาดราชการ ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ (ข้อ ๑๓ ว.๒)
- (๘) ฐานดูหมิ่น กดขี่ ข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อ (ข้อ ๑๕ ว.๒)
- (๙) ฐานประพฤตชั่ว (ข้อ ๑๙ ว.๒)

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

